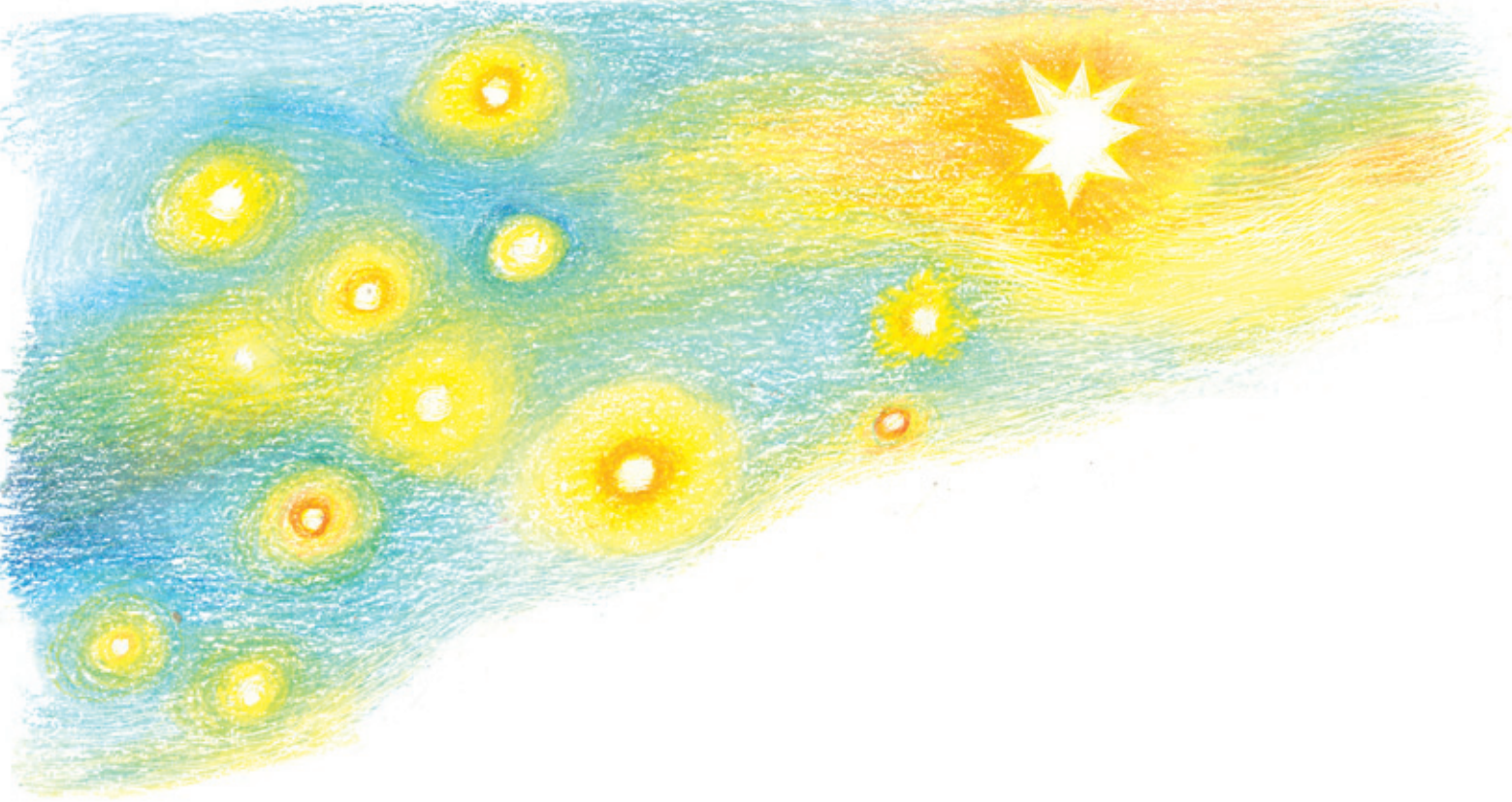

Meander

Jiří Stránský | O Dešťovém kameni

Kniha vychází jako 104. svazek umělecké edice Modrý slon,
a to za laskavého přispění Ministerstva kultury České republiky

Veškerá práva vyhrazena © Meander – Ivana Pecháčková, 2016

© Jiří Stránský, 2016

Illustrations © Matěj Forman, 2016

ISBN 978-80-87596-92-0

www.meander.cz

JIŘÍ STRÁNSKÝ

O Dešťovém kameni

Ilustroval
Matěj Forman

MEANDER

HRAD BUCHLOV je tak slavný hrad, že každý, kdo tam zavítá, je ze všeho, co tam viděl, tolik zmámený a ukoukaný a ucabrtaný, že ho pak už ani nenapadne obejít si hrad zvenčí. A to je ta chyba. Hned za hradem je jedno takové místo, odkud je vidět daleko do kraje. Až po Bílé Karpaty. Uherské Hradiště i Uherský Brod jsou odtud jak na dlani. V tom místě jsou stupňovité skály, kde si podle libosti můžete buď pohodlně sednout, či se jen vstoje opřít a dívat se a dívat. Také jsou tam však osamocené kameny, či spíš balvany, některé vypadají jak obří oblázky, jiné jako by vyrůstaly ze skály pod sebou. A právě jeden takový vyrostlý obří kámen umí kouzlit! Opravdu! Ne tak, že byste si na něj sedli a třeba si přáli místo chleba se salámem (který vám nějak neleze do krku) nadívané kuřátko s opečenými brambůrky, a ono se před vámi prostřelo. Nebo že byste zatoužili vidět Buchlov z výšky, a v tu ránu se jen tak beze všeho vznesli. To ne,

to tedy ne. Možná vám napřed něco málo naznačím, když prozradím, že tomu kameni se říká Dešťový kámen. Proč Dešťový? No, to se právě chystám povědět.

Málokdo totiž ví, že v některých kapkách deště padají na zem (a tedy i na nás, na lidi) malilinkatí skřítkové. Jak malí, si musíte sami představit, až zase bude pršet a vy už budete mít tohle povídání přečtené, a budete hledět na ty padající kapky. Některé dovedou být dost velké, většinou jsou bouřkové, a ty se dovedou citelně rozplácnout na hlavě. Jsou však i malinké kapky. Právě podle rozdílné velikosti se i ti pidiskřítkové nazývají – ti z velkých kapek se jmenují Dešťáci, ti z malých kapek Pršíkové. Kromě toho se od ostatních skřítků liší také tím, že polovina je klučků a polovina holčiček – Dešťálek a Pršílek. Hned se dozvíte proč. V každém případě to nemají jednoduché – nejenže je jich málo, ale jsou co platní jen tehdy, když kapka, v které padají (podobně jako kosmonauti, kteří se vrací z vesmírného letu v takové té kapsli), do-

padne někomu na hlavu. Pak mají za úkol hlavě, na kterou se snesli, přinést moudrost. Ono se to ale řekne, že mají přinést moudrost! Jakmile začne seabemín pršet, skoro všichni dospělí roztáhnou deštníky. Z těch, co to neudělají (a společně s nimi nejen děti, ale také ti, co nedávno dětství odrostli), si většina zakrývá hlavy klobouky, čepicemi, kapucemi a někdy i učebnicemi. Těch, co zůstanou prostovlasí, je málo. Ani tak ale nemají Dešťáci a Dešťálky a Pršílky a Pršíkové vyhráno: většina těch, co jim déšť zmáčel hlavu, se zbaví mokra ve vlasech tím, že si je po dešti vysuší, a svého Dešťáka či Pršíka či Pršílku nebo Dešťálku shodí na zem, a tam oni pak musí čekat, až zasvítí slunce, zem se začne vypařovat, a oni se toho neviditelného obláčku páry chytanou a vrátí se zpátky na oblohu. A tam musí čekat na další déšť, jehož kapky je dostanou na nějakou další hlavu. Ale ani to se po každé nepodaří, na hlavu se nestrefí a dopadnou

na zem a zase musí čekat na slunce, aby je na pidiobláčku dostalo zpátky nahoru. A slunce pokaždé nesvítí. Možná

jste právě teď dostali strach, že je někdo na zemi zašlápně nebo že se utopí, když spadnou do louže.

Nic takového. Jsou jak zrnka písku či jak piliny – a zkuste zašlápnout zrnko písku nebo utopit pilinu. Ale to čekání! Když je jich tak málo. A je jen málo jak dětí, tak dospělých, kteří – když na ně padají kapky deště – by se alespoň nepodrbali. Nebo nezatřepali vlasy jako pes, když vyleze z vody. Zkuste se pak udržet –

když jste tak mrňaví – za třepajícím se uchem, které je pro vás veliké jako Špilberk nebo Hradčany! A když i tak se některý či některá z těch dešťových skřítků na nějaké té hlavě udrží, už může nastat další potíž: moudrosti Dešťálek nebo Pršílek platí jen pro holky, moudrosti Dešťáků či Pršíků pro kluky!

Možná se teď zeptáte, co to je za moudrosti. Co to vůbec je – ta moudrost. A to je přesně chvíle, abychom se vrá-

tili k vyprávění, proč se tam u Buchlova jednomu kameni říká Dešťový...

Když silnice z Brna do Uherského Hradiště přešplhá hřeben Chřibů a začne klesat k Hradišti, po její levé straně je v lesích schovaná vesnice Staré Hutě, a po pravé Skelná Huť. Obě ta jména jsou cítit taveným sklem. Už nikdo neví, jestli Vojtyn pocházel ze Starých Hutí nebo ze Skelné – je to už moc dávno. Vojtyn byl nalezenec – skláři ho našli u vrat hutě, když šli do práce. Nikdo se už taky nepamatuje, jak přišel ke svému jménu. Říkalo se, že od toho, kdo ho první uviděl zabaleného v pytlovině. Ve všech rodinách bylo tehdy hodně dětí a každý krk navíc znamenal starost. A tak si rodiny sklářů Vojtyna předávaly a Vojtyn měl domov všude a nikde. Rodin měl několik, ale do žádné nepatřil. Ani děti ho mezi sebe nepřijaly. Vždyť ani neměl příjmení! Nebylo divu, že ze všeho nejraději byl Vojtyn sám. Ani do školy nechodil – jednou

tam přišel, aby se taky dostal k obrázkovým knížkám, které měly ostatní děti, ale právě tyhle děti ho ze školy vyštípaly. Pan učitel ho nepostrádal, protože Vojtyna do školy nikdo nepřihlásil. Pak se ho ujala kořenářka Horynová. I ona byla vždycky sama, o každé kořenářce si lidé tehdy mysleli, že je trochu i čarodějnice. Vojtyn měl kde spát, kde se najíst, i kde se v zimě ohřát. A hlavně s kým mluvit. Dosud se s ním nikdo moc nebavil, s kořenářkou však taky ne – s ní jen tehdy, když jim bylo ouvej a potřebovali bylinkovou pomoc. Horynová Vojtyna naučila číst i psát, brávala ho za bylinkami a vyprávěla mu o jejich moci. Vojtyn se dovedl vyptávat, ale pak si to nechával pro sebe – jen jednou o tom něco řekl klukům z rodin, které si ho kdysi předávaly jak horký brambor, a ti ho zbili, že se vytahuje. Od té doby se všem vyhýbal a oni ho měli za blázna, což jim vlastně dělalo radost – tehdy měla každá pořádná vesnice svého obecního blázna. Kořenářka mu řekla, aby si z toho nic nedělal, aby jim to neměl za zlé, to už je tak zařízeno, že na ty, co vědí něco víc nebo jiného než ostatní, mají ti druzí vztek. Přesto si ho lidé z vesnice občas najímali, aby jim na malých travnatých ploškách

mezi lesním porostem pásal ovce nebo krávy. Nebo oboje najednou – vždycky jich bylo jen pár kusů. Vojtyn tak mohl občas kořenářce přinést trochu peněz, aby jí alespoň nějak vynahradil, jak se o něho starala.

Za blázna ho měli také proto, že jako jiní slunce, on měl nade vše rád déšť. I to možná způsobila kořenářka, která mu za dlouhých zimních večerů mnohokrát opakovala, že z nebes, shůry, od Pánaboha dostává člověk všechno, co mu umožňuje žít na zemi. Bez slunce, vody a větru by nebylo života. Ani bez noci, ani bez zimy, kdy všechno odpočívá. Ani bez hvězd a měsíce, který má takovou moc, že dovede tahat ze země houby, které by člověk za světla nikdy nenašel. I ona povyšovala déšť nad slunce – zemi deštěm neskrope-
nou by slunce spíš spálilo, než donutilo vydat nejen své

plody, ale všechnu tu krásu na pohled. Vojtyn tedy vybíhával do deště a nechával se jím skrápět i máčet, nastavoval mu tváře a pokaždé při tom měl pocit, že mu prostřednictvím deště nebesa něco říkají. Jenže nevěděl co.

Už to tušíte: začínáme se blížit k záhadě Dešťového kamene. Možná jste si při čtení předchozích řádků říkali, že se na Vojtyna určitě musel snést nějaký ten Dešťák nebo Pršík. Jenže tenkrát se ještě žádní nesnášeli – skřítky umí přivést k životu jenom pohádka. A tehdy žádnou takovou pohádku nikdo neznal. Dešťáci a Pršíkové i jejich holčičí podoby pořád ještě čekali na někoho, kdo je s pomocí Boží přivede na svět. Či spíš do dešťových kapek.

Ani oni nevěděli, že čekají na Vojtyna. A ani Vojtyn nemohl tušit, že to bude právě on. Znal pohádky, kořenářka mu je vyprávěla i mu ráda popisovala, jak pohádky přicházejí na svět. A proč jsou nejen víly a hastrmani a draci a hejka-

